

AKTUALITĀTES

Foto: Andris Črulis

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Sākta projekta "RoundGoby" īstenošana 3
- Būtisks ieguldījums piekrastes attīstībai 4
- Solis tuvāk piekrastes zvejas saglabāšanai un attīstībai 7
- Zināšanu pārnese pasākumi akvakultūrā 8

LLKC AKTIVITĀTES ZIVSAIMNIECĪBAS NOZARĒ 2024. GADĀ

Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkls (ZST) izstrādājis darbības plānu 2024. gada aktivitātēm, balstoties uz nozares pārstāvju un pasākumu dalībnieku vēlmēm, idejām un ieteikumiem.

Informatīvie pasākumi

ZST 2024. gadā organizēs 12 seminārus un vienu konferenci.

Vairāk informācijas par pasākumu norisi var iegūt: www.zivjutikls.lv, vai arī sazinoties ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra zivsaimniecības projektu vadītājiem/konsultantiem: Vidzemes piekrastē Jānis Kravalis (27763321), Kurzemē

no Papes līdz Kolkai atklātās jūras piekrastē Aleksejs Kačanovs (27843096).

ZST turpina darboties eksperts, kas konsultē akvakultūras jautājumos. Eksperta darba pienākumos ietilpst konsultāciju sniegšana akvakultūras jautājumos, darbs ar akvakultūras uzņēmumiem, konsultācijas Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) finansējuma piesaistē, akvakultūras nozares un produkcijas popularizēšanā, piedalīšanās inovatīvu risinājumu izstrādē. Interesentiem par konsultācijām akvakultūrā, kā arī semināriem sazināties ar ekspertu Raivi Apsīti: raivis.apsiti@llkc.lv vai pa tālruni 29233377.

Sagatavosim un izdosim "Zivsaimniecības gadagrāmatu 2024", kā arī turpināties infor-

matīvā izdevuma "Zivju Lapa" sagatavošana par aktualitātēm zivsaimniecībā, labas prakses piemēriem un speciālistu ieteikumiem, kā arī informācijas sagatavošana par zivsaimniecības nozari un tās publicēšana www.zivjutikls.lv.

"Lielais loms"

Turpināsies pasākums Gada balva zivsaimniecībā "Lielais loms", godinot labākās nozares saimniecības un uzņēmumus. Tuvākajā laikā tiks izziņota pieteikšanās nominācijām. Aktuālajai informācijai par "Lielo lomu" var sekot mājaslapā www.lielaisloms.lv. Aicinām nozares ļaudis būt atsaucīgiem un pieteikt labākos pārstāvjus.

► 2. lpp.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ZIVSAIMNIECĪBAS TĪKLS

1. lpp.

Piekrastes zivsaimniecības popularizēšana

Lai veicinātu piekrastes attīstību, iepazīstinātu ar zvejnietības tradīcijām un darbīgiem uzņēmumiem, organizēsim reģionālus pasākumus. Šogad tie notiks Tukuma, Liepājas un Salacgrīvas novadu teritorijās.

Turpināsies jauniešu izglītošana

Neizpaliks aktivitāte, kas būs veltīta jauniešu izglītošanai un zivsaimniecības popularizēšanai jauniešu vidū. "Zivsaimniecības popularizēšana skolās" palīdzēs veidot izpratni par zivsaimniecību kā tradicionālu nozari, popularizējot to. Aktivitāte tiks īstenota skolu jauniešiem, un tās ietvaros notiks izbraukumi un tikšanās ar nozares pārstāvjiem, apmeklētas saimniecības un uzņēmumi. Pasākums jauniešus iedvesmo un paplašina redzesloku, ļaujot saprast, ka piekrastē ir iespējams īstenot veiksmīgu uzņēmējdarbību.

Plašākā informācija par Latvijas pārtikas ražotājiem vienkopus

LLKC Elektroniskajā katalogā www.novadagarsa.lv publiski pieejama informācija par 967 uzņēmumiem, no kuriem 71 ir zivsaimniecības uzņēmums vai uzņēmums, kas piedāvā zivsaimniecības produkciju. Tie piedāvā vairāk nekā 210 zivju produktus. 2023. gadā zivis un zivsaimniecības produkcija bija piektā mēklētākā kategorija katalogā, kas arī pierāda patērētāju interesi par vietējās zivs iegādi. Katrs uzņēmējs pats var pieteikties dalībai katalogā un arī ievietot un aktualizēt informāciju par savu piedāvājumu. Ja zivsaimniecības uzņēmumiem rodas jautājumi vai vajadzīga palīdzība informācijas ievadīšanai katalogā, aicinājums sazināties ar Zivsaimniecības nodaļas projektu vadītāju Jāni Kravali, janis.kravalis@llkc.lv, 27763321.

"Novada Garšas" e-tirgus kā virtuālais tirgus placis

"Novada Garšas" e-tirgus platforma ir rīks, kas uzņēmējam ļauj pašam pārvaldīt savu virtuālo noliktaavu un tirgus "placi". Visa atbildība par produkcijas ieviešanu (izkārtotāšanu uz virtuālā galda) un saziņu, un produkcijas piegāde paliek tirgotāja paša ziņā. Tomēr, lai atvieglotu šo procesu, LLKC izstrādātais rīks palīdz uzskaitīt pārdodamo produkciju, atvieglot

Augsmes programma esošiem zivsaimniecības uzņēmumiem, slēdzot sadarbības līgumu 2024-2025

Kas var pieteikties?

Zivsaimniecības uzņēmumi ar vēlmi attīstīt savu saimniecisko darbību.

Esošs, strādājošs uzņēmums ar apgrozījumu zivsaimniecībā pēdējā noslēgtā pārskata gadā.

Ko tu iegūsi?

Slēdzot līgumu, tu iegūsi **personīgo biznesa konsultantu**, kura gadībā tu varēsi uzlabot savas zināšanas un prasmes individuālās konsultācijās un sasniegt jaunus mērķus biznesā.

Cik stundas?

Slēdzot vairāku gadu sadarbības līgumu, saņemsi aptuveni 150 konsultāciju stundas 2 gadu laikā ar 100% atbalsta intensitāti.

Kādu mērķi izvirzīt?

Paaugstināt uzņēmuma izaugsmi, efektivitāti un konkurētspēju. Izvirzi mērķi, kas ļaus tev sasniegt nākamā līmeņa biznesā. Uzlabo uzņēmuma finanšu plūsmu un procesu produktivitāti.

Kāpēc man to vajag?

Katram uzņēmējam reiz pienāks brīdis, kad ir vēlēme sasniegt vairāk, kļūt konkurētspējīgākam un efektīvākam, un iegūt peļņu. Šī programma ir radīta, lai tevi atbalstītu un palīdzētu gan novērtēt savu esošo situāciju, gan apzināt izaicinājumus un soļus gudrākai saimniekošanai biznesā.

Kāda veida konsultācijas?

Varēsi saņemt individuālas konsultācijas vadībzinībās, ekonomikā, zivsaimniecībā, akvakultūrā, mārketingā, grāmatvedībā, projektu vadībā un finanšu analīzē **sava biznesa mērķa** sasniegšanai.

Kā uzzināt vairāk?

Plašāku informāciju iegūsti pie LLKC zivsaimniecības konsultantiem

vai pie projekta vadītājas **Egijas Ozoliņas**
T: 28343995
E: egija.ozolina@llkc.lv

saziņu ar klientu, nodrošina rēķinu izveidi un samaksas veikšanu pēc iespējas ērtāk, lai samazinātu laika patēriņu, tirgojot savu produkciju. Ja radusies interese dalībai e-tirgū, sazinieties ar tirgus@novadagarsa.lv, 28021916, ilva.kavicka@llkc.lv, lai noskaidrotu radušos jautājumus, iegūtu plašāku informāciju vai arī pieteiktos izmēģināšanai.

Jaunās lietas

2024. gadā uzsāksim īstenot pirmos inovāciju projektus piekrastes zvejniekiem, kā arī esam atvērti jūsu idejām, lai gatavotu jaunus pieteikumus (projektu kārta plānota 2024. gada 2. ceturksnī).

Inovācijas ir jauns vai uzlabots produkts (prece, pakalpojums vai metode) vai process. Tiem tiek uzlabotas praktiskās īpašības, mainīts lietošanas veids. Kā arī šajos projektos tiek izpētītas inovatīvo produktu vai procesu tehniskās un ekonomiskās īstenošanas iespējas. Pasākuma ietvaros tiek sniegts atbalsts inovāciju veicināšanai un pilotprojektiem.

Piekrastes inovāciju viena projekta finansējums var būt līdz 200 000 EUR, un tam ir 100% atbalsta intensitāte. Kā arī šajos projektos ir paredzēts, ka varēs segt zvejnieku izdevumus, kas saistīti ar projekta uzdevumu veikšanu.

Lai zvejnieki varētu nodarboties ar praktisko inovāciju, tad projekta pieņemumus sagatavos, iesniegs un visu dokumentāciju kārtos Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC). Lai sekmīgi īstenotos šī LLKC un piekrastes zvejnieku sadarbība, noteikumi paredz, ka projektu LLKC sagatavo un īsteno sadarbībā ar piekrastes zvejnieku biedrību. Plašāk ar noteikumiem un prasībām varat iepazīties 2022. gada 15. novembra MK noteikumos Nr. 722. **ZI**

Kristaps GRAMANIS,
LLKC Zivsaimniecības nodaļas vadītājs
e-pasts:
kristaps.gramanis@llkc.lv,
tālr. 28304909

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

PROJEKTI

SĀKTA PROJEKTA "ROUNDGOBY" ĪSTENOŠANA

Co-funded by
the European Union

Baltijas jūras zvejniecībā patlaban ir stingri ierobežotas tradicionālo komerciāli vērtīgo zivju sugu (mencu, lašu, zušu, kā arī reņģu) nozvejas. Taču attiecībā uz invazīvo apaļo jūrasgrunduli šādi ierobežojumi neattiecas. Domājams, ka šī ir dominējošā zivs suga daudzās Baltijas jūras piekrastes zonās, kas turpina palielināt savu izplatības areālu. Uzvedības specifika un lielā populācijas blīvuma dēļ šī suga negatīvi ietekmē vietējās zivju sugas un ekosistēmas kopumā, kādēļ arī būtu nepieciešams invāziju ierobežot.

Līdz šim valsts līmeņa iniciatīvas šīs problēmas risināšanai ir bijušas nelielas un komerciālās šīs sugas zvejas iespējas Baltijas jūras reģionā ir limitētas pašreizējo zvejai piemēroto zvejas metožu augstās piezvejas riska dēļ. Turklāt apaļais jūrasgrundulis nav plaši pazīstams resurss Baltijas jūras reģiona patērētājiem un zivju pārstrādātājiem. Latvija šobrīd ir vienīgā Baltijas jūras reģiona valsts, kurā ir komerciāla apaļā jūrasgrunduļa zveja un apsaimniekošanas sistēma.

Lai izveidotu vienotu Baltijas jūras reģiona apsaimniekošanas plānu apaļajam jūrasgrundulim, 2024. gada sākumā Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR" kopā ar 15 sadarbības partneriem uzsācis "RoundGoby" projekta īstenošanu. Laika posmā no 2024. gada 6. līdz 8. februārim, piedaloties projekta partneriem un nozares pārstāvjiem, notika projekta atklāšanas seminārs Rīgā un Liepājā.

Vadošais partneris:

1. Simrishamn pašvaldība (Zviedrija)

Partneri:

2. Gdiņas Jūrniecības universitāte (Polija)
3. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR" (Latvija)
4. Dānijas Tehniskā universitāte (Dānija)
5. Zviedrijas Lauksaimniecības zinātņu universitāte (Zviedrija)
6. Kauņas Tehnoloģiju universitāte (Lietuva)

Tiekas projekta darba grupa

7. Pārtikas un fermentācijas tehnoloģiju centrs (Igaunija)
8. Kalmaras pašvaldība (Zviedrija)
9. Eiropas zemas ietekmes zvejnieki "LIFE" (Zviedrija)
10. Submariner tīkls Zilajai izaugsmei EEIG (Vācija)
11. Vladislavovas osta "Szkuner" (Polija)
12. Skillinge Fisk-Impex AB (Zviedrija)
13. Branteviks Fisk (Zviedrija)
14. Baltijos konservai, LTD (Lietuva)
15. Dānijas Mazjūras zvejnieku organizācija (Dānija)

Piedalās 11 asociētie partneri no Zviedrijas, Dānijas, Latvijas, Polijas un Lietuvas.

Projekta mērķis: veicināt apaļā jūrasgrunduļa komerciālo zveju Baltijas jūrā, izveidojot pārvaldības sistēmu un vienotas zvejas metodes, kā arī izstrādāt augstvērtīgu apaļā jūrasgrunduļa produkciju, kas paredzēta vietējam tirgum. Projekts sniegs jaunas iespējas Baltijas jūras reģiona zvejniekiem, vienlaikus samazinot invazīvās sugas populāciju, kas apdraud Baltijas jūras ekosistēmas daudzveidību.

Projekta īstenošanas periods ir no 2023. gada novembra līdz 2026. gada oktobrim.

Kopējās projekta izmaksas ir 3 716 984,00 EUR, kur ERAF finansējums ir 2 973 587,20 EUR. "BIOR" daļa ir 532 844,80 EUR, kur ERAF finansējums ir 80% un "BIOR" (valsts budžets) 20% līdzfinansējums.

Projektā plānotās aktivitātes, kurās iesaistīts institūts "BIOR":

I Izstrādāt un pārbaudīt jaunus pārtikas produktus, tostarp produktus, kas nav paredzēti cilvēkiem (t. i., mājdzīvnieku uzkodas)

Ziņojuma sagatavošana par apaļā jūrasgrunduļa uzturvērtību kvalitāti (lipīdu un olbaltumvielu saturs) un piesārņojuma līmeni ar 1) smagajiem metāliem (dzīvsudrabs, svins un kadmījs; 2) dioksīni un dioksīniem līdzīgi PCB; 3) bromētie liesmas slāpētāji; 4) polihlorbifenili un hlorētie pesticīdi; 5) perfluoralkil- un polifluoralkilvielas. Rezultāti palīdzēs novērtēt apaļā jūrasgrunduļa izmantošanas iespējas pārtikas pārstrādē.

II Zvejas rīku izstrāde un pielāgošana apaļo jūrasgrunduļu zvejai

Jaunu zvejas rīku testēšana un izstrāde, kas atbilst valsts zvejas noteikumiem; Rezultātu apkopošana par zvejas metodēm un selektīviem zvejas rīkiem, lai samazinātu piezveju.

III Ziņojuma sagatavošana par ieteikumiem apaļā jūrasgrunduļa zvejai Baltijas jūrā

Ziņojums ietver specifisku noteikumu izvērtējumu apaļā jūrasgrunduļa zivsaimniecības pārvaldības jautājumos par zvejas rīku tehnisko specifiskāciju, zvejas telpisko sadalījumu un sezonālātāti.

Vairāk par projektu – [Interreg mājaslapā](https://interreg-baltic.eu/project/roundgoby/#summary) (<https://interreg-baltic.eu/project/roundgoby/#summary>)

Ēriks Krūze, Loreta Rozenfelde,

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departaments

VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS

Vietējām rīcības grupām (biedrībām) ir ļoti svarīga loma kopējā lauku un arī piekrastes attīstībā vietējā (reģionālajā) līmenī.

VRG ir lauku iedzīvotāju, organizāciju, uzņēmēju un pašvaldību apvienības, kas darbojas noteiktā lauku teritorijā, pārstāvējot iedzīvotāju intereses un vietējā līmenī rūpējoties par lauku attīstības jautājumiem, kā arī ieviešot LEADER (mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai) pieeju, kas dod iespēju iedzīvotājiem pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības, izvirzot vietējās vajadzībās balstītus mērķus un tiem atbilstošus rīcības plānus.

Piekrastes VRG ieguldījums

Baltijas jūras Latvijas piekrastē savu darbību aktīvi īsteno sešas vietējās rīcības grupas: "Liepājas rajona partnerība", "Partnerība laukiem un jūrai", "Jūrkante", "Jūras zeme", "Talsu partnerība" un "Ziemeļkurzemes biznesa asociācija", ar kuru atbalstu un aktīvu iesaisti Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) ietvaros īstenoti nozīmīgi uzņēmējdarbības, sabiedriskā labuma, starpteritoriālie un starpvalstu sadarbības projekti piekrastes attīstībai, kā arī veiktas citas aktivitātes (semināri, pieredzes apmaiņas braucieni u. c.). Svarīgi, ka piekrastes VRG īsteno arī projektus, kas saistīti ar lauku attīstības programmām, tādējādi savām esošajām teritorijām radot vēl augstāku pievienoto vērtību. Šādu ieguldījumu nenoliedzami var uzskatīt par nozīmīgu reģiona attīstības veicinātāju.

Pēc Lauku atbalsta dienesta apkopotās informācijas, "Rīcības programmas Zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gadam" līdz 30.06.2023. (pēdējās informācijas atjaunošanas datums 02.10.2023.) atbalsta pasākuma "Sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) stratēģiju īstenošana" (F043.02) ietvaros bija apstiprināti 319 projekti ar kopējo publisko finansējumu 23 603 793 EUR. Atbalstu piesaistīja 141 projektu iesniedzējs jeb finansējuma saņēmējs.

Starptar VRG veiktajām aktivitātēm nozīmīga loma ir aktivitātei "Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība" (F043.04),

BŪTISKS IEGULDĪJUMS PIEKRASTES ATTĪSTĪBAI

Laivu māja, Ziemeļkurzemes biznesa asociācija

Kolkas zivju tirdzniecības vieta, Ziemeļkurzemes biznesa asociācija

kuras ietvaros iepriekšējā plānošanas periodā īstenoti 12 projekti ar kopējo publisko finansējumu 568 328 EUR.

Abu atbalsta pasākumu mērķis ir ekonomiskās izaugsmes, sociālās iekļaušanas un darbavietu radīšanas veicināšana un atbalsta sniegšana nodarbinātībai un darbaspēka mobilitātei piekrastes un iekšzemes kopienās, kas atkarīgas no zvejas un akvakultūras, darbību dažādošana zivsaimniecības nozarē un citās jūras ekonomikas nozarēs.

Piekrastes VRG kopīgi īstenotie sadarbības projekti: "Piekraste. Zivsaimniecība. Iespējas", "Zivju sezona: Gaidām ciemos – mums ir zivis!", "Jūra visu gadu – piejūras dzīves stila tūrisma veicināšana", "Ceļā uz viedumu piekrastēs", "Jūras alģu sanesumu izvērtēšanas un apsaimniekošanas plāns Latvijas piekrastē". Ir īstenoti arī citi interesanti sadarbības projekti. Raksturojot praktisko ieguvumu – ir gūta starptautiska pieredze, veikta izpēte svarīgos jautājumos, gūtas jaunas zināšanas un pieredze, veicināta zivju un piekrastes tradīciju popularizēšana, nodrošināta publicitāte, izveidoti video sižeti un veiktas citas aktivitātes.

Ar 2024. gadu VRG turpina savu darbību, piedāvājot jaunas iespējas Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda ietvaros. Jaunajā plānošanas periodā, pamatojoties uz izstrādātām teritorijas attīstības stratēģijām, tiks pievērsta uzmanība dažādiem attīstības mērķiem: vietējās ekonomikas attīstības un transformācijas veicināšanai; vides resursu ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanai; zvejas vai jūras kultūras mantojuma izmantošanas veicināšanai; ostu infrastruktūras attīstības stiprināšanai un starpteritoriālu un starpvalstu sadarbībai.

4. lpp.

Biedrība "Jūrkante"

Biedrība dibināta 2008. gadā un tās darbības mērķis ir veicināt Ainažu, Salacgrīvas, Liepupes, Pāles, Viļķenes un Skultes pašvaldību teritoriju ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, kā arī sekmētu pilsoniskās sabiedrības veidošanos pašvaldību teritorijās, ietverot formālu un neformālu vietējo attīstības grupu rašanos, aktīvu sadarbību un attīstību.

Biedrības Rīgas jūras līča piekrastes garums ir 61,9 km no Ainažiem līdz Zvejniekciemam. Tās darbības teritorijā atrodas divas ostas (Salacgrīvā un Kuivižos), un šīs teritorijas iedzīvotāji jau vēsturiski ir nodarbojušies ar zivju zveju un to apstrādi, tāpēc zivsaimniecības nozare un tās problēmas ir aktuāls jautājums, kuram tika pievērsta uzmanība, gan vērtējot iepriekšējo plānošanas periodu, gan arī raugoties uz jauno periodu.

Jaunajā plānošanas periodā papildus jau minētajiem attīstības mērķiem būtisku uzmanību pievērsīs labās prakses pārņemšanai zivsaimniecības uzņēmumos un vietējās teritorijas mārketingā.

Biedrība "Jūras zeme"

Biedrība izveidota 2009. gadā. Tā dibināta, lai veicinātu un atbalstītu sabiedrības iesaistīšanos lauku un zivsaimniecībai nozīmīgas teritorijas attīstībā, izstrādātu un realizētu stratēģiju ilgtspējīgai lauku un zivsaimniecībai nozīmīgas teritorijas attīstībai, izmantojot sabiedrības līdzdalības principus, attīstītu sadarbību ar valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām institūcijām Latvijā un ārvalstīs, veicinot biedrības darbības teritorijas attīstību.

Tā sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavojusi un ievieš Ādažu un Saulkrastu novadu administratīvajās teritorijās. Stratēģija balstās uz abu teritoriju potenciāla labāku izmantošanu, kā arī sabiedrības aktīvāku iesaisti savas dzīves telpas sakārtošanā.

Jaunajā plānošanas periodā īpaša uzmanība tiek pievērsta jau iepriekš minētajiem pamatmērķiem, kuru ietvaros tiek uzsvērtas tādas lietas kā pakalpojumu un nelielu ražotņu, kas integrējami tūrisma piedāvājumā piekrastē, izveide un uzlabošana, kā arī infrastruktūras, kas nepieciešama

elektrotransporta vai velotransporta izmantošanai, izveide un attīstība.

Biedrība "Partnerība laukiem un jūrai"

Biedrība dibināta 2006. gadā, apvienojoties pašvaldībām, uzņēmējiem un vietējām iniciatīvu grupām. Biedrības mērķis ir pārstāvēt darbības teritorijas iedzīvotāju un uzņēmēju intereses un rūpēties par lauku attīstības jautājumu risināšanu. Tās darbības teritorija ir Tukuma novada Engures, Lapmežciema, Smārdes, Slampes, Džūkstes, Lestenes, Degoles, Tumes, Jaunsātu, Zentenies pagasti un Tukuma un Jūrmalas pilsēta.

Ilze Turka, biedrības "Partnerība laukiem un jūrai" administratīvā vadītāja, atzīst, ka, raugoties uz iepriekšējo plānošanas periodu, ir labi izdevies īstenot vietējai teritorijai būtiskus ar vides resursu ilgtspējīgu izmantošanu saistītus sabiedriskā labuma projektus, kas organizē cilvēku plūsmu aizsargājamās dabas teritorijās, izceļot šo teritoriju unikalitāti un sekmējot ilgtspējīgu izmantošanu. Piemēram, infrastruktūras izveide pie jūras (WC, stāvlaukumi, rotaļu laukumi pludmalē, takas, celiņi, ceļi uz piekrastes objektiem, laivu piestātnes jūrā u. c.). Īstenoti daudzi nozīmīgi uzņēmējdarbības projekti, kuros nodarbina vietējos ie-

► 6. lpp.

Dabas māja Zirgu salā, Liepājas rajona partnerība

Jūrmalciema tīklu māja, Liepājas rajona partnerība

Zvejniecības vēstures ekspozīcija, Talsu partnerība

Katamarānu iegāde, Liepājas rajona partnerība

◀ 5. lpp.

dzīvotājus, radīti jauni pakalpojumi un produkti, kas sekmē gan pašu uzņēmumu, gan vietējās teritorijas attīstību.

Kā prioritārās jomas tiek uzsvērtas: uzņēmējdarbības (zvejniecība un zivsaimniecība piekrastē, preces un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību, sabiedriskā ēdināšana, veselības aprūpe, izglītības pakalpojumi un sociālās aprūpes pakalpojumi), sabiedriskā labuma (vietējās kopienas spēcīgāšana, atbalsts aktivitātēm bērniem un jauniešiem, senioriem un personām ar kustību vai funkcionāliem traucējumiem) vides (aizsargājamās dabas teritorijas, inovācijas, teritorijas atpazīstamības un pievilcības veicināšana), kultūrvēstures mantojuma (inovācijas, teritorijas atpazīstamības un pievilcības veicināšana, vietējās kopienas sociālo un ekonomisko vajadzību veicināšana) projekti.

Raugoties uz jauno plānošanas periodu, Ilze gaida nopietnu un atbildīgu attieksmi, pārdomātas projektu idejas, kuru pamatā ir vajadzības vai problēmas, ko ar šiem projektiem iespējams atrisināt, kā arī pārdomātus sasniedzamos rādītājus.

Biedrība "Talsu partnerība"

Biedrība dibināta 2004. gadā, apvienojot pašvaldības, tajās darbojošās organizācijas un uzņēmējus. Pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas partnerības darbības teritorija ir Talsu novads ar Talsu pilsētu un tajā esošajiem pagastiem.

Iepriekšējā plānošanas periodā kopumā trijās dažādās aktivitātēs ir īstenots 61 projekts. Pēc projektu skaita uzsvars bija uz ekonomisko izaugsmi un darbības dažādošanu. Lolita Muceniece, biedrības valdes priekšsēdētāja un administratīvā vadītāja, atzīmē savstarpējo projektu nozīmīgumu, jo

to pamatmērķis ir veicināt piekrastes attīstību, popularizēt piekrastes dzīvesveidu un attīstīt tūrismu.

Lolita atzīst, ka aizejošā perioda laikā ir bijis ļoti daudz dažādu notikumu, paveikto darbu un atbalstīto projektu, pasākumi un idejas, ko izdevies īstenot – vienmēr ceļā uz attīstību! Prieks par aktīvajiem iedzīvotājiem un projektiem, ko izdevies īstenot perioda laikā. Viņa ļoti pozitīvi vērtē plaši apmeklētās darba grupas piekrastē, kas tika rīkotas, izstrādājot jauno vietējās attīstības stratēģiju, un kuras sapulcināja vietējos iedzīvotājus un entuziastus, uzņēmējus un tūrisma attīstītājus, kā arī nesen uz dzīvi piekrastē pārcēlušās ģimenes. Pamatojoties uz darba grupu ieteikumiem, jaunajā plānošanas periodā ir izvirzīti vispārīgie mērķi, t. sk. arī atbalsts piekrastes uzņēmēju un kopienu sadarbības pasākumiem.

Biedrība "Ziemeļkurzemes biznesa asociācija"

Biedrība dibināta 2000. gadā kā brīvprātīgu personu apvienība, kuras darbības mērķis ir apvienot uzņēmējus un citus Latvijas lauku iedzīvotā-

Informācijas avoti:

- Biedrība "Jūrkante" – www.jurkante.lv
- Biedrība "Jūras zeme" – www.juraszeme.lv
- Biedrība "Partnerība laukiem un jūrai" – www.plj.lv
- Biedrība "Talsu partnerība" – www.tal-supartneriba.lv
- Biedrība "Ziemeļkurzemes biznesa asociācija" – www.ziemeļkurzeme.lv
- Biedrība "Liepājas rajona partnerība" – www.lrpartneriba.lv
- Biedrība "Latvijas Lauku forums" – www.laukuforums.lv
- "Rīcības programmas Zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gadam" darbību (apstiprināto projektu) saraksts un kop-savilkums. Lauku atbalsta dienests – www.lad.gov.lv/lv/ejzaf-ejzf-publikosana

jus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai un sabiedrības labklājības celšanai. Biedrības darbības teritorija ir Talsu novada Dundagas, Kolkas, Īves, Lubes un Valdgailes pagasti, Ventspils novads un Ventspils valstspilsēta un tās darbības moto ir "Radām, darām, augam KOPĀ!".

Gunta Abaja, biedrības koordinatore, lepojas ar iepriekšējā plānošanas periodā biedrības teritorijā īstenotajiem projektiem:

Piekrastes zvejnieku īstenotie: "Zvejnieku māja Jūrkalnē", Zv/S "Zvīņas L" specializētā transporta un traktortehnikas iegāde.

Tūrisma uzņēmēju īstenotie: "Jūras mājas "Dzelmes" aprīkojuma iegāde", "Pasiiekstes vējdzirnavu vēsturiskā tūrisma attīstīšana", "Makšķerēšanas tūrisma attīstība Ventspils novadā".

Pašvaldība un publiskās infrastruktūras pilnveidošana, zvejas un jūras kultūras mantojuma pieejamības projekti: "Laivu nojumes būvniecība Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā un vēsturisko laivu restaurācija", "Kolkas lībiskā un zemūdens mantojuma sinerģija ar vēstures un kultūras tūrisma atpūtas un pastāvīgās ekspozīcijas izveide Kolkas Lībiešu saietā namā", "Dabas vērtību saglabāšana un tūrisma pakalpojuma piedāvājuma paplašināšana, nodrošinot Staldzenes stāvkrasta pieejamību un atpūtas zonas infrastruktūras pilnveidošanu".

Jaunajā plānošanas periodā EJZAF ietvaros ir izvirzīti seši pamatvirzieni, kas saistīti ar ekonomikas veicināšanu un dažādošanu, sabalansēta un ilgtspējīga tūrisma attīstību, vides resursu līdzsvarotu izmantošanu un dabas vērtību saglabāšanu, kultūras mantojuma saglabāšanu, ostas sakārtošanu un labiekārtošanu zvejniecībai un sadarbības pasākumiem.

▶ 7. lpp.

6. lpp.

Biedrība "Liepājas rajona partnerība"

Biedrība dibināta 2006. gadā, un tās darbības teritorija ir Liepāja un Dienvidkurzemes novads ar tajā esošām pilsētām un pagastiem. Iepriekšējā plānošanas perioda ietvaros īstenoti daudzi būtiski infrastruktūras projekti Liepājā un novadā. Piemēram, "Dabas mājas izveide Zirgu salā", "Pludmales labiekārtošanas izbūve Roņu ielā", "Ilgtspējīgs stāvlaukums Bernātos", Jūrmalciema Tīklu mājas pārbūve, asfalta seguma uzklāšana Jūrmalciemā u. c. projekti.

Piekrastes zvejnieki veikuši ieguldījumus zvejas procesa pilnveidošanā (piemēram, iegādājoties nepieciešamo aprīkojumu, atjaunojamo energoresursu ražošanā u. c.) un arī darbības dažādošanā.

Jaunajā plānošanas periodā tiek piedāvātas iespējas plānošanas pamatvirzienos. Īpaši tiek uzsvērta lielākas ietilpības tūrisma mītņu izveide un tūrisma sezonālītātes ietekmes samazināšana, kā arī stratēģiskā projekta īstenošana "Zivju izkraušanas vietas Nīcas pagasta Jūrmalciema pietātnē atjaunošana". Svarīgi ir apzināties, ka EJZAF ietvaros tiks atbalstīti projekti, kuru darbības teritorija ir Baltijas jūras piekraste.

Vērtība un iespējas

Turpmākajos "Zivju Lapas" izdevumos vēl vairāk pievērsīsim uzmanību VRG pozitīvajiem piemēriem un aktualitātēm.

Ja ir doma īstenot kādu projektu, tad pievērsat uzmanību biedrību izstrādātajām stratēģijām, projektu konkursu atbalsta intensitātēm un pamatnosacījumiem kopumā, projektu vērtēšanas kritērijiem. Ja ir kādi jautājumi, noteikti aicinām ieskatīties piekrastes VRG aktualitātēs un satikties, lai izrunātu savu ieceri, jo tikai kopīgi un ar kopīgu atbildību pret Baltijas jūru un tās piekrasti ir iespējams pilnvērtīgi izmantot un tajā pašā laikā arī saglabāt šo dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma bagātību. **ZI**

Aleksejs KAČANOVS,
LLKC Liepājas konsultāciju
biroja vadītājs
e-pasts:
aleksejs.kacanovs@llkc.lv
tālrs. 27843096

PIEKRASTE

SOLIS TUVĀK PIEKRASTES ZVEJAS SAGLABĀŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

Pērn uzsākts darbs pie piekrastes zvejas attīstības mārketinga programmas, ko šogad, īstenojot vairākus pasākumus, iecerēts turpināt.

Pērn Agrolesursu un ekonomikas institūts (AREI) ar ZM atbalstu izstrādāja "Piekrastes zvejniecības attīstības mārketinga programmu", ko atzinīgi novērtēja piekrastes zvejnieku organizācijas. Par programmu informācija sniegta arī Eiropas zivsaimniecības un akvakultūras organizācijai EUROFISH, kas aktivitāti novērtējusi ar publikāciju Eiropas zivsaimniecības izdevumā "EUROFISH Magazine".

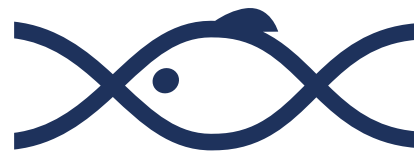
Programmā apkopota un analizēta situācija nozarē, kā arī sniegti priekšlikumi nozares popularizēšanai ar mērķi saglabāt un attīstīt piekrastes zvejnieku saimniecības un to devumu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, izmantojot nozares potenciālu tūrisma jomā.

Programmas veidošanas iniciators ir biedrība "Mazjūras zvejnieki", kas pērn gada sākumā saņēma toreizējā zemkopības ministra Didža Šmita atbalstu šādam darbam, nolemjot to uzturēt AREI.

Programmas izstrādes procesā AREI eksperti apmeklēja ap 30 zvejnieku, kā arī pašvaldību vadītājus, piekrastes kafejnīcu īpašniekus un vietējo rīcības grupu pārstāvjus piekrastē no Kuivīžiem līdz pat Liepājai. Tika uzklauti viņu viedokļi par situāciju piekrastē un attīstības iespējām, kā arī noskaidrotas vajadzības un nākotnes redzējums.

Programmas izstrādes laikā papildus izveidota vizuālā identitāte "Piekrastes zivis" zvejniecības popularizēšanai, kā arī uzsākts darbs pie tīmekļa vietnes, kurā plānots atzīmēt vietas piekrastē, kur atrodami piekrastes zvejnieki, atpūtas iespējas dabas takās, stāvlaukumi, ēdināšanas un tirdzniecības vietas.

AREI Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra vadītāja Dr. oec. Ingūna Gulbe uzsver, ka programmas sagatavošanā, kurā ietverti kopskaitā 17 dažādi mārketinga piedāvājumi piekrastes attīstībai, balstoties uz zvejniecības tradīcijām, ieguldīts nopietns darbs. Tomēr, lai sasniegtu rezultātu –

PIEKRASTES
Z I V I S

ceļotāju pieaugumu piekrastē, kas atiecīgi sekmē ieņēmumus zvejniekiem un stiprina viņu un nākamo paaudžu motivāciju turpināt zvejas tradīciju kopšanu – pasākumi īstenojami mērķtiecīgi, bez pauzēm, secīgi, katram nākamajam pasākumam loģiski papildinot un turpinot iepriekš īstenoto. Darbā iesaistāmi nozares pārstāvji un ar tiem saistītie uzņēmumi, organizācijas un institūcijas.

Programmas pasākumu īstenošanai piekrastes zvejnieku organizācijas pērn iesniedza lūgumu ZM nodrošināt šim mērķim finansējumu. Ar pašreizējā zemkopības ministra Armanda Krauzes atbalstu nolemts šogad sākt programmas īstenošanu. Šobrīd notiek vēl notiek īstenojamo pasākumu saskaņošana, tomēr atbilstoši piekrastes zvejnieku organizāciju ieteikumiem ir skaidrs, ka nepieciešams pabeigt darbu pie tīmekļa vietnes www.piekrasteszivis.lv, sagatavot informatīvus materiālus par Latvijai tradicionālām jūras zivīm un to izmantošanu ēdienkartē, kā arī organizēt vēl citus pasākumus ar mērķi iepazīstināt Latvijas iedzīvotājus un citu valstu ceļotājus ar piekrastes zvejniekiem un viņu darba specifiku. **ZI**

Iveta Tomsone, LLKC Apgāda vadītāja

AKVAKULTŪRA

ZINĀŠANU PĀRNESES PASĀKUMI AKVAKULTŪRĀ

Zinātniskā institūta "BIOR" Akvakultūras pētniecības un inovāciju infrastruktūras centrs (APIIC) informē par plānotajiem zināšanu pārneses pasākumiem akvakultūras speciālistiem un citiem interesentiem.

EJZAF projekta Nr. 23-00-U2021402-000001 "Zinātniskā institūta "BIOR" Akvakultūras pētniecības, izglītības un inovāciju centra zināšanu pārnese akvakultūrā" ietvaros APIIC īsteno apmācības, seminārus, pieredzes apmaiņas braucienus un individuālās konsultācijas no 2023. gada 1. novembra līdz 2024. gada 31. oktobrim.

Projekta ietvaros ir plānoti (-as):

- trīs dienu apmācības par karpu pavairošanu, audzēšanu un slimībām ar Čehijas Republikas ekspertu piedalīšanos (pasākuma norises vieta – APIIC, norises laiks – 2024. gada 12. līdz 14. marts);
- pieredzes apmaiņas brauciens uz Čehijas Republiku no 2024. gada 3. līdz 8. martam;
- pieredzes apmaiņas brauciens uz Somiju no 2024. gada 2. aprīļa līdz 5. aprīlim;
- semināri "Zivju audzēšanas iespējas, zivju veselība un labturība, zivju ārstēšana un profilakse, biodrošība zivju audzētavās" (2024. gada aprīlī Cēsīs, jūlijā Kuldīgā un septembrī APIIC);
- seminārs "Zivju audzēšanas iespējas, pieredze un prakse dažādās audzēšanas sistēmās, zivju veselība un labturība" 2024. gada augustā APIIC;

- piecas individuālās konsultācijas "Ekonomiski pamatota zivju audzēšana, uzņēmumu ekonomiskā analīze, produkcijas pārdošana, mārketinga, jaunu uzņēmumu radīšana" (organizē Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs);
- individuālās konsultācijas par zivjēdājdzīvniekiem akvakultūrā no 2024. gada jūnija līdz septembrim.

Līdz martam ir noslēgušies sekojoši pasākumi: seminārs "Bioloģiskā akvakultūra un saistošie normatīvie akti" (novembris), trīs dienu apmācības par zivju audzēšanu RAS (februāris) un produkcijas sagatavošanas procesiem

realizācijai ar Somijas ekspertu piedalīšanos (februāris), kā arī seminārs LBTU veterinārmedicīnas fakultātes studentiem "Zivju audzēšanas iespējas, pieredze un prakse dažādās audzēšanas sistēmās, zivju veselība un labturība". Trīs dienu apmācības guva ļoti lielu interesi, pasākumā piedalījās vairāk nekā 25 dalībnieki. Semināra un apmācību lekciju materiāli ir pieejami institūta "BIOR" oficiālajā tīmekļa vietnē (www.bior.lv).

Lai regulāri saņemtu informāciju par institūta "BIOR" gaidāmajiem akvakultūras pasākumiem, lūdzam atsūtīt savu kontaktinformāciju uz e-pastu zanna.bertaite@bior.lv (vārds uzvārds, e-pasts).

Pasākumu mērķis ir akvakultūras saimniecību vispārējās veikspējas un konkurētspējas palielināšana, to darbības negatīvās ietekmes uz vidi samazināšana, kā arī citu interesentu zināšanu paaugstināšana. Konsultāciju saņēmējiem tiek piedāvātas praktiskās un teorētiskās zināšanas un pakalpojumi, kas ir pieejami zinātniskā institūta "BIOR" zivju audzētavās "Tome", "Kārļi", "Pelči", "Dole", kā arī Akvakultūras pētniecības un inovāciju infrastruktūras centrā, institūta laboratorijās un citās tā nodaļās.

Projekta kopējās plānotās attiecināmās izmaksas ir 142 701,11 EUR, kur EJZAF finansējums tiek nodrošināts 133 723,57 EUR apmērā. Plašāka informācija par Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu pieejama Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē. Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests. **ZI**

Zanna Bertaite, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR"

Zivju resursu pētniecības departaments

SAGATAVOTA
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Apgādā
Rīgas iela 34, Ozolnieki,
Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr.: 63050220
Iespiests "United Press Tipogrāfija"
Cītot un/vai pārpublicējot izdevuma "Zivju Lapa" rakstus, atsaucē obligāta. Pārpublicēšanai jāsaņem Apgāda rakstiska atļauja.

Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartes var iegādāties internetā: makskeresanaskarte.lv.

Izplatītājs: Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs, tālr. 29460886.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

